

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XII. An Clerici Decimas & temporalia iure poßideant?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

QVÆSTIO XI.

COELIBATUS Rectene sit iure Apostolico S.
Ordinibus annexus?

HÆRESIARCH. I. Iouinianus pseudomonachus Mediolani, teste Hier. Aug. Ambr. docuit, Virginitatem Matrimonio postponendam: 1. Unde conueniens, Frestra Sacerdotes colere Cœlibatum. Sed vna cum auditu monialis, Sacerdos nullus, A deo protinus emergens anno 372. damnatus est Romæ anno 380. à Papa & ab Conc. Mediolan. Vide Baron. istis annis. V. Vicleff hæresim redexit: teste Tho. VVald. fo. 2. de Sacram. c. 66.

2. LUTHERVS lib. de abrog. Missæ. Magdeb. Cent. II. c. 7. vocant cœlibatum hæresim omnium pessimam, quæ orbem inuaserit vniuersam.

CALVINVS Inst. 4. c. 12. §. 23. idem. Vide Luther. c. p. 2. q. 48.

GRÆCORVM Error est oportere Clericos ante Ordinationem duxisse uxorem: post eam non licere. Autor erroris fit Nicolaus: Certius Vigilantius, teste Hier. l. contra Vigil. Mos ille vulgatus est inter Græcos tempore Conc. Trullan. quod Apostolicos Canones de Cœlibatu impie damnauit. Auctior euasit error sub Leone IX. patrocinate Niceta Abbate, sed ei contradicente Humberto Cardinali.

PAPISTA. Quæ in meo Luthero. ca. p. 2. q. 48. adduxi pro iure Apostolico Cœlibatus, huc non repetam.

Adde, 1. Sacerdos operans Sacris gerit personam Christi: Neque Leuitæ ideo se continebant, quod figuram Christi præferrent: sed quod Domino ministrabant.

2. Quo iustius Conc. Neocæsar. anno 314. Sanciuit; Presbyter si uxorem duxerit, Ordine suo moueatur.

Nimirum, ait S. Leo lib. epist. ad Anast. vt, qui habent, sint tanquam non habentes, & qui non habent, permaneant singulares & innupti.

3. Testimonia Imperatorum his adde

Cod. de Epif. & Cler. L. Eum. Authent. de Monac. Adde nubem testium S. Patrum. Hinc tria infero. 1. Errant, qui putant Siricium Papam primum legē cœlibatus imposuisse. Quia Clemens, Orig. Epiph. Euseb. & Concilia sunt antiquiora Siricio. 2. Mos Græcorum hodiernus non fuit primis 600. annis. Patet ex iisdem. 3. Mentitur Calvinus Inst. 4. c. 12. §. 25. Patres veteres approbasse coniugium Episcoporum. Mentitur à Siricio coniugium vocatum pollutionem.

QVÆSTIO XII.

An Clerici DECIMAS & Temporalia iure possideant?

HÆRESIARCH. Fraticelli, teste Turroca. de Eccl. potestate p. 3. c. 27. docebant sub annum 1300. sibi solis deberi Decimas, vt pote Apostolice viuentibus. V. Vicleff docuit Decimas esse meras elemosinas, proinde arbitrarias negati ob peccata Cleri.

ANABAPTISTÆ Trinitarii dicunt falsi Christi ministris eas dari, vt ditibus aut ditandis: veri Christi ministros pauperes iis posse carere, non posse, vt iure debitas.

ERASMVS Luthetanus in Annot. in Nouum Test. ait, Decimarum exactionem esse tyrannidem.

Cartonista volunt eam esse iuris diuini, non ecclesiastici, quantitatem.

PAPISTA. Præceptum Veteris Testamenti de decimis diuinum erat in & substantia, & quota earum tali: Verum quia iudiciale, & partim ceremoniale; non morale; ideo non transit in legem Noui Testamenti, nisi quoad Substantiam debiti Deo in operariis suis pro bono publico seu regendo; seu quoquo modo adiuuando; in seu spiritualibus, seu temporalibus.

Cc 2

Vide

Vide Luthero-cal. p. 2. q. 50. & Antichristum p. 2. q. 20. Vnde S. Aug. ser. 219. de temp. Deus qui dignatus est totum dare, decimam à nobis dignatur repetere: non sibi, sed nobis profuturam: iuxta Malac. 3. Insete decimam in horreis meis; ut sit cibus in domo mea; & probate me in his. Idem hom. 48. l. 50. hom. Maiores nostri ideo abundabant, quia Deo decimas dabant, & Casari censum: Modo quia discessit deuotio Dei, accessit inditio fisci. Nolumus partiri cum Domino decimas; modo totum tollitur.

QVÆSTIO XIII.

An Clerici sint liberi à iugo secularis potestatis?

HÆRESIARCH. Martilius de Padua, sub annum 1340. & Ioan de Lugduno, perpendunt; Nec Christum, Mat. 17. immunem fuisse tributi; pendisse que necessitate; non voluntate: Teste Turrecrémata:

LUTHERANI, vt Brentius in Prolegom. Martyr in Ro. 13 Melanc. in locis cap. de Magistr. In causis Ecclesiasticis Clericos politicis tribunalibus subiectos esse: Nec Principes dato priuilegio posses soluere: quod hoc foret contra ius diuinum.

CALVINVS Inst. 4. c. 11. §. 15. Clericos in omnibus, nō tamen in mere Ecclesiasticis, subiecti politicis. Sic & sectatores eius ceteri.

PAPISTA. Rectè apud Sulpitium l. 2. hist. exclamat S. Martinus: Nouum & inauditum nefas vt causam Eccl. sic Iudex sacculi iudicaret.

2. Hinc Concilia grauiter vindicant in clericos ad sæcularium tribunalia confugas.

3. Quin Apostolus, 1. Cor. 6. nec laicorum Christianorum lites ad Ethnicorum iudicia afferri patitur. Vide in meo Luthero-cal. p. 2. q. 51. Quare Conc. Agathense Can. 32. Clericum nullus presumat apud se. iudicē, Episcopo non permittente, pulsare. Quo gloriofior vox est Constanti-

ni, & S. Greg. l. 4. ep. 75. Vos Djes estis, à summo Deo constituti: equum non est, vt homo dicat Deos. Tamen iusta vox est S. Ambrosii oratione de tradendis Basilicis. Agri Ecclesie soluit tributum; quod cœptum sub Iustiniano Imp. Nam antea immunitia erant, teste Hier. in Mat. 17. Primitiæ autem Exceptionem Clericorum, in rebus politicis, tū quoad personas, tum quoad Bona, introductum esse iure humano pariter & Diuino constat. De diuino vide Antichristum p. 2. q. 21.

QVÆSTIO XIV.

Quam proprium Hæreticis odium in Monachos?

HÆRESIARCH. Donatus pseudoepiscopus Cathag. arthee arrogans sic, vt e Deum crederet, & iactaret; anno 331. peperit sectam Circumcellionum propudiosissimam, armatam Ecclesie perturbatricem, teste Cas. Bar. to. 3. anno 331. in primis verò Monasticam diram persecutricem: teste S. Aug. in Pl. 132. Circumcelliones insultant de Monachis. Primo si comparandi sint, vos videte: Quid opus est, vt verbis nostris comparatur ebrioscum Jobrij. furones cum simplicibus, vagantur cum congregatio? Si tamen dicere consueuerunt, quid sibi vult nomen Monachorum? Quanto malis dicimus nos, quid sibi vult nomen Circumcellionum?

2. De Petiliano hæretico S. Aug. l. 3. contra Petilianum. c. 40. Perrexit ore maledico in vituperationem monasteriorum & Monachorum: arguens etiam me, quod in genus vita à me fuerit institutum.

3. De Arianis Rufinus hist. l. 11. c. 3. Lucius Episcopus ad monasteria furoris sui arma conuertit, vastat eremum, & bella quiescentibus indicit. Ter mille simul, aut eò amplius, viros per totam solitudinem dispersos, oppugnauerunt, riter aggreditur. Nouam belli speciem videt hostes, suam gladijs obiectare ceruices, & nihil aliud dicere, quam Amici, ad quid venisti?

4. Valens Imperator Arianus teste S. Hieronymo in Chronico, vsque adeo Monachos odit, vt lege lata, Monachos omnes aut arma sumere, milites que fieri, aut fustibus cædi, mactari que decreuerit.

5. Constant. Copronymus Imp. Iconomachus à mul & Monachomachus immania in Monachos pertrauit.

6. Wicleff vociferabatur, ad vnū omnes Monachos à diabolo in Ecclesiam introductos; Augustinum, Benedictum, Bern. &c. ad inferos esse damnatos.